

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többszöri hirtet-
ésnél olcsóbb. Nyiltter-
sora 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A megyei jegyzői egylet válasza.*)

»Bácska« folyó évi 74. számában Milassevits Márton bajor kir. közjegyző »Káros e a közjegyzői kényszer a népre?« című vezércikkében a megyei jegyzői egyletnek folyó évi október hó 25-én tartott közgyűlésében hozott azon határozatát, mely szerint az 1874. évi XXXV. t. c. no velláris módosítása által

célba vett telekkönyvi kényszer behozatala ellen saját és a nép érdekében is a kellő lépéseket megtenni készül — bonckés alá veszi, s a jegyzői-kart nem a leghizelgőbb módon támadja meg. Mint a jegyzői egylet ez idő szerinti vezérloji ezen megtámadást szó nélkül nem hagyhatjuk s kénytelenek vagyunk a hivatkozott cikk egy némely állításait s egy némely ráfogásait egész objective s a tisztességes irmodor keretén belül megcáfolni s illetve visszautasítani.

A tisztelt közjegyző ur a jegyzői-kar törekvésének alapját képező érvelését és kifogásait »vádnak és merő rágalomnak« bélyegzi, sőt azzal is gyanúsít, hogy saját érdekünket a nép kárára is érvényesíteni óhajtjuk, s hogy fellépésünk háttere a kenyéririgység és hirtelen meggazdagodási vágy.

Hogy a községi jegyzők mennyire gazdagodtak meg a közjegyzői intézmény behozatala előtt és azóta is, azt mindenki ismeri és tudja, a ki a községi jegyzők közelebbi viszonyai iránt érdeklődik. Megkettőztetett, fokozott szorgalom és munkásság által vagyunk képesek előteremteni annyit, hogy a mindennapi tisztességes megélhetést lehetővé tessük. Hogy a jegyzői egylet mennyire vezette fellépésében a kenyéririgység? azt felesleges fejtegetni; elég ha arra utalunk, hogy a közjegyzői törvény célba vett módosítása egyedül csak az aláírások hitelesítésére kívánja a közjegyzői kényszert alkalmazni, magát az okirat szerkesztését továbbra is, bárki is eszközölheti. Már pedig megyénkben ritka községi jegyző nélküli népének bizalmát annyira, hogy az szerződéseinek, okiratainak elkészítését inkább a közjegyző urakra bizza. Nem vezethetett tehát törekvésünkben a kenyéririgység, mert a célba vett közjegyzői kényszer behozatala nálunk, legalább Bácsme gyében, a községi jegyzők mellékes jövedelmeit csorbítani nem fogja. Mert arról biztosíthatjuk első sorban is a tisztelt közjegyző urat, hogy ha az aláírási kényszer behozatik is, azért több okmányt szerkeszteni nem fog, csak is a községi jegyzők által szerkesztett okmányokon fogja az aláírásokat hitelesíteni. Már pedig arra az 50 krajcár hitelesítési díjra közlünk senki rá nem éhezett, annál is kevésbbé, mert ily díjak bennünket községi jegyzőket nem illetnek s mert a jelzett díjak szedése esetében is, a törvényhatóságunk által meghatározott munkadíjak minket továbbra is teljes mértékben megilletnek.

Feltéve azonban, hogy az általunk megtámadott törvényszakasz életbeléptetése által a községi jegyzők mellékjövödelmei csakugyan megcsönkítettának s a jegyzői egylet egyedül a községi jegyzők anyagi megkárosításának megakadályozása miatt tenné meg a célba vett lépéseket. eljárását még akkor sem lehetne kenyéririgységnek bélyegezni; mert a jegyzői egylet csakis oly mellékjövödelmek elvonatása ellen agitál, melyek a községi jegyzőket jogosan megillették, s mely jövödelmek jogosságát maga a képviselőház is akkor, midőn a községi törvény tárgyalása alkalmával a jegyzők fizetését 400 frtban állapítja meg, a haza bölcsé Deák Ferenc következő nyilatkozatának elfogadása által: »elég lesz a 400 frt, hiszen a községi jegy-

*) Kérjük olvasóinkat, hogy ezen egyetemes érdekű kérdés hozzászólásait ne tekintsek fölöslegesnek már azért se, mert eddig a disputa mindig elvi magaslapon mozgott. Ennél fontosabb kérdés egyhamarjában nem volt szőnyegen. Kell tehát azt minden oldalról megvilágítani.

zőnek vannak a szokásos jognál fogva biztosított mellékjövödelmei is, melyek a peren kívüli munkálkodásból, ha nem csurrannak, hát cseppennek . . . elismerte.

Midőn a pénzügyi törvény a hagyatékok tárgyalását nem egyedül a kir. közjegyző urakra, hanem a szolgabírák és községi jegyzőkre is bízta, a kir. közjegyző uraknak az elleni protestálását senkinek, legkevésbbé pedig a községi jegyzőnek jutott eszébe kenyéririgységnek deklarálni. Ha tehát most a jegyzői egylet a községi jegyzőket a szokás jognál fogva megillető peren kívüli mellékjövödelmek megóvása érdekében lépéseket tesz, ne tessék azt tisztelt közjegyző ur kenyéririgységnek bélyegezni, hanem egyszerűen, az őket feltétlenül megillető jogok megidézésére irányzott törekvésnek tekinteni.

Ránk fogja továbbá az igen tisztelt közjegyző ur, hogy mi községi jegyzők felette drágás emberek vagyunk s hangsúlyozza, hogy a közjegyző urak az 1880 évi LI törvénycikkben megállapított díjakon felül fejeletti vétség terhe nélkül mit sem követelhetnek — és nemis követelnek? — ha úgy van — tisztelettel kalapot emelünk. Ugy látszik azonban, hogy az igen tisztelt közjegyző urnak nincsen tudomása arról, hogy a községi jegyzők sem bírnak szabad taksárral, hanem őket is a megyei törvényhatóságunk 1869. évi március 10-én 68. ad 489. száma alatt megállapított munkadíj szedése szinte különbeni fejeletti vétség terhe mellett kötelezi. Már pedig, ha a részünkre megállapított díjak az 1880. évi LI t. cikkben megállapított díjakkal összehasonlítjuk, úgy az határozottan a felek előnyére üt ki, mert a közjegyző urak részére biztosított díjak a mi díjainkat minden egyes tételben jóval meghaladják. Ugyancsak reánk fogja azt is a tisztelt közjegyző ur, hogy mi az egyes okiratok benyújtásáért 3-4 frtot is szedünk, vagy pedig az okmány benyújtása végett a felet küldjük be, s ezáltal elveszít egy egész napot.

Ezen ráfogással szemben bizonyosan számitáson kívül hagyta a tisztelt közjegyző ur, hogy alig van megyénkben de az egész országban is olyan község, a hol jelenleg még posta állomás nem volna, vagy postai összeköttetést nem élvezne. Nálunk az a bevett gyakorlat, hogy az okmányok benyújtását rendszeren posta útján eszközöljük, s csak kivételes esetben, midőn a községi jegyző különben is, más hivatalos ügyek miatt a székhelyre berándulni kénytelen — személyesen, de mindig díjtalanul teljesíti.

Ennyit szükségesnek találtunk a jegyzői karra alaptalanul szórt ráfogásokkal szemben felsorolni, kérjük az igen tisztelt közjegyző urat, vegye a felhozottakat szives tudomásul.

S most térjünk át annak fejtegetésére, vajon az alkalmazni óhajtott közjegyzői kényszer előnye mennyiben ellensúlyozzák annak hátrányait?

Igaz ugyan, hogy az okmányok hitelességét a közjegyzői aláírás biztosítja, azt is megengedjük, hogy a tisztelt közjegyző ur által felsorolt államokban a közjegyzői kényszer már rég meg van. De meg fogja a tisztelt közjegyző ur is viszont engedni, hogy a hozzánk legközelebb fekvő Ausztriában, a hol a közjegyzői kényszer az 1870. év elején hozott be, a kis birtokosok és parasztság előtt annyira népszerűtlenné vált, az ellen oly elkeseredetten tüntettek, hogy az innen kifejlődött parasztmozgalmak miatt, melyek a klerikális párttal az ellenzést szították, az egész közjegyzői intézmény hitelesítési kényszerével együtt a megszüntetésnek néz eléje.

De nézzük a törvény szakasz mellett felhozott indokokat

A 18. §. g) pontja alatt javasolt azon intézkedéstől, hogy a közjegyző a felek kívánatára magán okiratot is vehet fel, az igazságügyminiszter jó eredményt vár ugyan a tekintetben is, hogy a telekkönyvekben nem fog jövőre oly magán okirat keresztül vitetni, melynek tartalmát a szerződő felek mindenike, kellő értelem hiánya vagy egyéb okból meg nem értette, vagy

melyet nem ismer, miután előtte az fel sem olvastatott, vagy melynek tartalma helyett neki más dolog előmondott, avagy mely magánokiratot azon felek egyike, kiknek nevei azon előfordulnak, egyáltalán nem ösmer, miután arra névalírása vagy keresztvonása, esetleg kézjegye utánoztatott; mégis azon intézkedés magában állva kellő eredményt nem biztosítana és még gyökeresebb intézkedés szükséges.

Nagy azon bűnügyek száma, a melyek ilyenmü büntetendő cselekmények miatt folyamatba tételnek és még nagyobb azok száma, kik ily cselekmények által mindenüktől megfosztatnak.

Nem a közjegyzők anyagi érdeke (?) de a közérdek kívánja, hogy ilyenmü visszaéléseknek eleje vétessek és ez csak úgy érhető el, ha telekkönyvi jogok szerzésének, megváltoztatásának, vagy megszüntetésének telekkönyvi bekebelezése, magánokirat alapján, csak az esetben lesz elrendelhető, ha a magánokiraton a felek névalírásának, keresztvonásainak vagy kézjegyeinek valódisága közjegyzőileg bizonyítva lesz.

Ezáltal eleje lesz véve számos pernek, és számos egyén sőt család vagyoni tönkretételének is.

Mindenesetre alaposnak kell kijelentem az az ellenvetést, hogy a tervezett intézkedés által — különösen a kisbirtokosoknál — meg lesz nehezítve a telekkönyvi jogok átruházása, forgalma; mert a közjegyzői székhelyek gyakran távol esnek a magánokirat kötésének helyétől, és a hitelesítéssel felmerülő utazási költségek a forgalom tárgyává tett telekkönyvi jog értékével, esetleg nem állanak arányban.

Azonban, ha figyelembe vesszük, hogy a kisbirtokosok által használt utazási eszközök nem szoktak drágák lenni, hogy számos járásbírósi székhely egyszersmind közjegyzői székhely is, hogy továbbá ily székhelyek rendszerint forgalmi gyűpontot képeznek, a melyen a felek időszakonként meg szoktak jelenni és hogy az előfordulható késedelem mindenesetre kevesebb hátránnyal fog jární, mintha a bekebelezésre alapul szolgáló magánokiratok kellékei nem szigorítottatnak, úgy az ellenindok nem szolgálhat alapul a tervezett módosítás mellőzésére és pedig annyival kevésbbé, mert azáltal egy intézmény sem sértezik, és a közügynek következményeiben áldásos szolgálat tételik.

Az indokolás a teoriában nagyon szépen hangzik, a gyakorlatban azonban nagyon sántikál.

Mert a jelzett törvényszakasz szükségessége mellett a nép érdeke lesz egyedüli indokul felhozva, holott az egész novellán az anyagelviség criteriuma ömlik végig.

Az indokolás szerint nagy azon bűnügyek száma, melyek a magánokiratok telekkönyvi keresztülvitele körül elkövetettek, és még nagyobb azok száma, kik ily cselekményük által mindenüktől megfosztattak.

Nagyon lekötözött volna az igazságügyi miniszter ur, ha a csakugy pure et simple odavetett állítás helyett, a bűnügyi statisztika ide vonatkozó adatait közölte volna. Mert így nagyon bajos azt eltagadni.

Hogy az okmányok aláírása körül az oly nagy hangon emlegetett és számtalannak jelzett visszaélések megszűnjének, egészen elégséges lenne annak kikötése, hogy jövőre minden okmányt a községi előjáróság két tagja, a bíró és jegyző tartozik előttemezni, kik egyetemleges felelősséggel tartoznak ugy a felek azonossága, aláírásaik s illetve kézjegyeik valódisága, mint pedig rendelkezési képességökért jót allani.

Ily intézkedés életbe léptetése által a megtámadott szakasz szükségességét támogató fontos indok elesik.

Igaz ugyan, hogy az aláírások közjegyzői hitelesítése által számos pernek eleje fog vétetni, de az is igaz, hogy a hitelező, ki az adós, az adós, ki a hitelező, a vevő, ki az eladó aláírását közjegyzőileg nem hitelesítheti, kénytelen lesz a telekkönyvi jogok megszerzése vagy megszüntetése végett keresetet indítani. Az ily perek

száma azonban óriási mértékben meg fogja az aláírást megtagadásából eredő perek számát haladni s ez által a zavar és izgatottság is csak növelve lesz.

A miniszteri indoklás is alaposnak jelzi azon ellenvetést, hogy a tervezett intézkedés által — különösen a kisbírtokosoknál — meg lesz nehezítve a telekkönyvi jogok átruházása, forgalma; mert a közjegyzői székhelyek gyakran távol esnek a magánokirat kötésének helyétől, s a hitelesséssel felmerülő utazási költségek a forgalom tárgyává tett telekkönyvi jogok értékével esetleg nem állanak arányban. Csakhogy ezen beismeréssel szemben elég naiv megjegyezni, hogy a kisbírtokosok által használt utazási eszközök nem szoktak drágák lenni. Persze hogy nem, ha azok per pedes apostolorum tételnek. De ha figyelembe vesszük, hogy a fél sokszor 10—20 frtos jogügyletek miatt köteles a többnyire 30—40 kilométer sőt annál is nagyobb távolságra székelő kir. közjegyzőnél két azonosságai tanújával megjelenni, a kik ha mindjárt csupa barátságából szinte saját alkalmosságukon vagyis per pedes tették meg az utat, de mégis a fél költségén enni akarnak, úgy a teher, melyet a célzott intézkedés az úgy is nehéz viszonyokkal küzdő nép vállaira rak, a hasznos foglalkozástól elvont munkás kezek vesztését nem is számítva — óriási arányokat ölt.

Ha most még figyelembe vesszük, hogy a telekkönyvi intézmény a nép között mennyire népszerűtlen, hogy a paraszt mennyire vonakodik a megkötött jogügyletekről okmányt szerkesztetni még akkor is, midőn azt a községi jegyzőnél minden nehézség, idővesztés és utánjárás nélkül könnyen megkaphatja: úgy biztosra vehetjük, hogy a javaslat elfogadása esetén a jogügyletek száma tetemesen alászállana, mert igen sok jogügyletnek létrejöttét akadályozná meg az adósnak vagy eladónak az emberi természetben fekvő és minden nap tapasztalható azon szemérem érzete, mely őt a közjegyző nyilvános irodájában való megjelenéstől visszatartja. Ennek pedig egyedül az állam látna kártsígy nemzetgazdasági és pénzügyi szempontból is káros hatása lenne a javasolt intézkedés elfogadásának.

Csak két ok hozható fel, mely a javasolt rendszer behozatalát támogatja; egyik a családok állítólagos nagy száma, mely a telekkönyvi bekebelezések körül előfordul, másik a közjegyző urak sorsának javítása.

Ezek azonban korántsem okadatolják, hogy szükséges a javasolt rendszer, mert a bekebelezéseknél előforduló csalások vagy hamisítások oly ritkák, hogy azok meggátolása miatt törvényhozási intézkedésre nincs szükség; különben is az aláírást közjegyzői hitelesítése éppen nem fogja meggátolhatni az esetleges csalásokat, de másrészt sokkal könnyebb az igen ritkán felmerülő csalást a mostani rendszer mellett kideríteni és megtorolni, mintha a bekebelezés hitelesített okirat alapján történik.

A közjegyző urak sorsának javítása sem kívánja a javasolt rendszert, mert azok tisztességes megélhetése eléggé biztosítva van jelenleg is, s lesz a jövőben a jelzett törvényjavaslat, általunk legalább legcsekélyebb mértékben sem kifogásolt intézkedésének elfogadása által még inkább, mely szerint ezentúl a bíróság örökösödési ügyekben az eljárás vezetésével minden esetben, a gyámhatóság pedig rendszerint, a közjegyzőt köteles megbízni.

A fentebbiekkel beigazolni véltük, hogy a nép érdeke a következményeiben annyira káros rendszer behozatalát nem szükségli. Hisszük is, hogy az igen tisztelt közjegyző ur ezen közleményünk elolvasása után a jegyzői kar törekvését nem fogja többé kenyéririgységnek bélyegezni s a minket igen rossz színben feltüntető cikkével szemben jelen védekezésünket és felszólalásunkat indokoltnak tekintendi.

Melykúton, 1883. november 26.

Bádimetzy Ferenc,
egyleti főjegyző.

Milassovits Antal,
egyleti elnök.

Hírek.

Flatt Endre, kiérdemült ujvidéki főispán képének más helyen leirt ünnepélyes leleplezése alkalmából közlik velünk következő főbb életrajzi adatait: Ő 1815. aug. 19-én született Ujvidéken; az elemi iskolákat itt, a gymnasiumot Karlovicon kezdte, Szabadkán folytatta, Budapesten pedig ezt és a jogot befejezve, 1843-ban az ujvidéki m. kir. sóhivatalhoz állt be gyakoronknak; itt 1847-ben járulnökká, 1850-ben a pécsi pénzügyigazgatósághoz fogalmazóvá nevezetett ki. Ugyanezen évben a temesvári cs. kir. kormányzóságához helyeztetett át, a hol hivatalos teendői mellett 6 éven át a »Temesvarer Zeitung« és »Landesregierungs-Blatt« szerkesztője volt. 1853-ban a temesvári cs. k. helytartóság titkára

lett, 1856-ban Zomborba az I. Kreiskomitathoz (erre nem tudok magyar szót) főnökké nevezetett ki s Baja és Szabadka városok közigazgatási szervezésével bízott meg. Szabadkán 1861-ig mint landesfürstlicher Commissär működött, ekkor az új viszonyok folytán rendelkezési állapotba helyeztetett. Ugyanezen évben Szabadka polgármesterévé nevezetett ki s 1867. májusáig az is maradt. Ekkor nyugalmaztatott s visszatért Ujvidékre; de már 1873-ban az al kotmányos kormány Ujvidék főispánjává és Pancsova város kormánybiztosává nevezte ki. Ez utóbbi állásában csak pár hónapig maradt meg, de a főispáni méltóságot egy évtizeden át viselte.

Flatt valóban bámulatos egyéniség a maga nemében. Végig szolgált alkotmányos, abszolút, katonai, ideiglenes kormányokat; minden lépő rendszer elismerést, minden tellépő bizalmat szavazott neki. A kényes megbízások és a priori gyűlölt állások mindegyikében annyi tapintatot, mérsékletet és körültekintést tanusít, hogy alárendeltjei megkedvelik, népszerűtlen álláspontja dacára. Sőt, hogy az elismerés koronája se maradjon el, az alkotmányos felelős magyar kormány, Ujvidéknek, ezen ekszponált nemzetiiségi városnak élére állítja s midőn távozik állásáról, megörökíti emlékét. Szolgáljon e ritka példa s mindőn dicséretlen felül álló közbecsülés mindenkinek mintául arra, hogy bármely hivatásra rendelte az embert a sors, derék és becsült lesz, ha a kötelességérzet lesz minden viszonyok között az ő talimánja.

Hírek az érseki megyéből. Dr. Macskovics Pál főszentszéki jegyzővé, Valihora Ágoston érseki igazgatóvá, Povisehil Richárd a kalocsai iskolának lelki igazgatójává kegyelmesen kinevezettek. Habacht Vendel szent-istváni káplán az ottani plébánia ideiglenes gondozásával megbízottat.

Az új központi — zombori — járás m. bizottsági tagjai ma 4-én d. e. 10 órakor az »Elefánt« nagy termében tartják értekezletüket.

Vevőprovacon az idén 50 család foglalkozott selyemtenyészéssel s 1600 forintért váltott be gubót az apatinál állami beváltó intézetnél. Ezen nagyszámú kísérlet szép sikerrel buzdítva elhatározta a községi előljáróság, hogy a még be nem fásított közöket, utcákat és közlekedő utakat jövő tavasszal eperfákkal irteti be, mihez az elmunkálatokat már meg is kezdte. Fogadjon az érdemes községi előljáróság a te nyésztők őszinte köszönetét.

Kikeresztelkedés. Monyorókeréken (Va-megye) a napokban Schlesinger Berta zentai születésű zsidó nevelőnő a misére összegyűlt sok nép előtt ünnepélyesen vette fel a keresztiséget, melyben Mária Jozefine nevet nyert.

Szabadkaról írjak: Lévy Simon városi főszámvévót a magy. kir. belügyminiszterium egy nov. 30-án éreztet leiratával állásába visszahelyezte, míg Szenderovits Samu volt árvaszéki közgyámának hivatalból elbocsátását helybenhagyta.

Fuller Lajos bikityi tanító m. hó 29-én vezette oltárhoz Rull Klára kisasszonyt Bajáról.

Palyázat. A közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. c. 83. §-a alapján — a törvényhatóságok területén rendszeresített és a fokozatos előléptetésre való igények biztosítása mellett — egyelőre évi 500 forint és 100 forint lakáspénzzel (Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye területén 500 forint fizetés és 200 forint lakpénzzel) javadalmazott állami adóvégrehajtói állomások betöltésére alál kerülvén: pályázni kívánók felhívatnak, hogy életkoruk, nyelvismeretük, erkölcsi viseletük és eddigi szolgálataik kimutatása mellett, a főgymnasium vagy főreáltanodai tanulmányok bevégezése és érettségi vizsga, vagy ezen középtanodákkal egyenrendű kereskedelmi iskola vagy megfelelő katonai tanintézet bevézését igazoló bizonyítvánnyal felszerelt pályázati folyamodványukat, és pedig közszolgálatban állók hivatali főnökeik, mások azonban a főispán (Budapestben a főpolgármester) útján, ezen pályázati hirdetménynek a »Budapesti Közlöny«-ben leendő első közzétételétől számított tizennégy nap alatt azon kir. adófelügyelőnél, kinél alkalmaztatni kívánják, adják be. Az elkészített beadott kérvények figyelembe nem vétetnek. Az állami végrehajtók a fenthivatkozott törvényszakasz értelmében ideiglenes állami tisztviselők (adóhivatali tiszték) minőségében nevezetnek ki és három évi feddhetlen szolgálat után hivatalos állásukban véglegesen megerősítetnek. Nyugdíjképeségük végleges megerősítésük esetén azon naptól számítatik, melyen ideiglenes minőségben kinevezetettek. Állomásuk helyén foganatosított végrehajtások alkalmával napidíjra igényük nincsen. Állomásuk helyén kívül teljesített működés alkalmával a XI. napidíj-osztálynak megfelelő 2 forint 50 kraj. napidíjt és egyszerű fuvarilletményt hűznak. A Budapest fővárosi kir. adófelügyelő mellett betöltendő állami végrehajtói állomásokra a pályázati hirdetmény később fog közzé tétetni. Azok, kik több adófelügyelőhöz kívánnak folyamodni: tartoznak pályázati kérvényeiket és bizonyítványaikat egyszerű másolatát minden adófelügyelőnél külön-külön beadni és hivatozni arra, hogy eredeti bizonyítványaik mely pályázati kérvényhez vannak csatolva. Azon kataszteri tisztviselőknél, kik kellő képességgel bírnak, ezen állomások betöltésénél elsőbbség biztosítottik. Kelt Budapesten, 1883. évi november hó 17-én. A m. kir. pénzügyminiszteriumtól.

F. hó 8-án lesz a városi bizottsági tagok választása.

Cégbjegyzések. Schosberger Jakab gabnakereskedő Ó-Verbáson. — Schneider Jakab vegyeskereskedő Uj-Verbáson.

Bogendorfból a szerb kormány számára e héten, a Bácska mentén a Dunán 35 ezer kilogramm lőpor szállítottat.

A műkedvelői előadás, melyet az orsz. vörös kereszt-egylet zombori fiókja a megyei tisztújítás alkalmából e hó 20-án a színházban rendez, igazán érdekesnek ígérkezik. A műsort következőképp állították össze: 1) Hármás, Verdi »La traviata« dalművéből. Zongorára, harmoniumra és hegedűre írták Ketterer és Durand. Előadják Bieber Gyula, Marschall György és Staudacher József urak. E darab a legutóbbi dalestély alkalmával rendkívüli tetszésben részesült, s most több oldalról nyilvánított óhajra adják újra elő. — 2) Az elhagyott. Előkép. Kezében fehér galambbal, ábrázolja Vujevich Ilona kisasszony. — 3) »Si vous n'avez rien à me dire«... Magándal zongorakisérettel. Éneklé Leszczynsky Mariska k. a. — 4) Csapkerőzsa ébredése. Előkép Csapkerőzsat Schuhmacher Paula k. a. (Hod-sághról), a királyfit pedig Buday Ödön személyesíti. — 5) »Sempre piu t'amo.« Kettős dal Carafatól. Zongorakisérettel mellett éneklé Matyasovszky Dezsőné asszony és Lovich Aranka k. a. — 6) Barátság. Egy felvonásos angol vígjáték. Írta Tom Taylor. Fordította Csiky Gergely. Személyek: Benson, ügyvéd; Lovászi Márton ur. — Carry, neje: L. Juliska k. a. — Southdown Trotter, Benson barátja; Matyasovszky Emil ur. — Lucy, neje: Lovászi Aranka k. a. — Meredith, Benson növendéke; Turszky Jenő ur. — Végül 7) Ildecamerone. Előkép. E kép azt a jelenetet ábrázolja, mikor az 1848. évi járvány elől Florenből egy szomszédos nyári lakba menekült hét leány és három ifjú, a Boccaccio által leirt száz pikáns történetet beszél el egymásnak. Az alakokat a következők személyesítik: Bieber Gizella, Demetrovich Alexandra, Mihajlovich Melania, Tárcay Kornélia, Vujevich Mariska és Weidinger Adél kisasszonyok, továbbá Haln Ervin, Tárcay Dezső és Vujevich Zoltán urak. A jelmezeket szíveségből Mosonyi Károly ur, a szabadkai színház igazgatója, bocsátja rendelkezésre. — Habár a hely-
rak meglehetősen magasak, úgy halljuk, hogy a helyek nagyobb részt elő vannak már jegyezve, s így az anyagi siker is biztosítva van.

Szótán Bolits László eljegyezte Hambalek Jolán kisasszonyt.

A személyszállító gőzök menetrendje 1883. évi nov. hó 29-től kezdve további intézkedésig. 1. A Dunán. Felfelé: Bezdánból Budapestre: esütörtök és vasárnapon 10 órakor délelőtt. Lefelé: Bezdánból Zimony, Orsova és Galacra: vasárnap és szerdán 5¹/₂ órakor reggel. A lefelé menő hajók itt Bezdánban éjjeleznek és innen pont 5¹/₂ órakor reggel indulnak. A mohács-pécsi vasut vonatai a gőzök menetével közvetlen összeköttetésben állanak. 2. A Tiszán. Szegedről Titel-Zimonyba: esütörtökön és vasárnap 7 órakor reggel. — Zimonyból Szegedre: hétfőn és pénteken délután 2 órakor. Titelből Szegedre: hétfőn és pénteken este. Török-Becséről Szegedre: kedden és szombaton reggel 6 órakor. Szegedre érkezik: kedden és szombaton délután 2 órakor.

Vasuti menetrend 1883. évi október hó 15-től.

Szegedtől Eszékig.	6-ik vonat	7-ik vonat	8-ik vonat
Szegedtől indul	6.30	2.30	10.55
Horgos	7.02	3.18	11.48
Pálos	7.31	3.58	12.29
Szabadka	8.10	5.—	2.23
Bajmok	9.06	6.15	3.45
Militics	9.44	7.08	4.47
Zombor	10.15	7.55	5.37
Szt. Ivan	10.41	8.31	6.18
Szóna	10.57	8.53	6.45
Gombos érkezik	11.11	9.09	7.04
Erdődről indul	12.11	10.55	
Dalya	12.45	11.45	
Drava-Szarvas indul	1.08	12.08	
Eszékre érkezik	1.40	12.40	
Eszéktől Szegedig.	6-ik vonat	8-ik vonat	10. vonat
Eszéktől indul	11.25	3.25	
Drava-Szarvas indul	11.58	3.58	
Dalya	1.—	4.35	
Erdődre érkezik	1.14	4.51	
Gombosról indul	2.12	6.20	8.33
Szóna	2.28	6.40	8.57
Szt. I-án	2.43	7.—	9.23
Zombor	3.13	7.45	10.30
Militics	3.31	8.10	10.59
Bajmok	4.13	9.07	12.04
Szabadka	6.—	10.30	2.33
Pálos	6.16	10.46	2.55
Horgos	6.54	11.20	3.41
Szeged érkezik	7.30	11.56	4.26
Zomborból Budapestig.	2111. von.	2108. von.	2107. von.
Zombor indul	7.45	3.13	10.30
Szabadka érkezik	10.30	4.59	1.09
Szabadka indul	10.50	5.50	2.10
Kis-Körös érkezik	1.35	7.30	3.54
Kis-Körös indul	1.55	7.46	4.06
Budapest érkezik	7.08	11.—	7.19
Budapestről Zomborig.	Szem. v.	Szem. v.	Vegyes v.
Budapest indul	8.30	2.40	8.23
Kis-Körös érkezik	11.30	5.43	1.08
Kis-Körös indul	11.37	5.50	1.36
Szabadka érkezik	1.19	7.30	4.30
Szabadka indul	2.23	8.10	5.—
Zombor érkezik	5.11	10.01	7.28
Zomborból Ujvidékig.	10.30	3.13	
Zombor indul	10.30	3.13	
Szabadka érkezik	1.09	4.59	
Szabadka indul	1.45	5.20	
Csantavér	2.12	6.—	
Topolya	2.33	6.38	
Kis-Hegyes	2.59	7.13	
Verbász-Kula indul	3.21	7.51	
Ó-Kér	3.41	8.20	
Kiszacs	4.—	8.48	
Ujvidék érkezik	4.23	9.20	
Ujvidékről Zomborig.	6.20	11.02	
Ujvidék indul	6.20	11.02	
Kiszacs	6.53	11.26	
Ó-Kér	7.19	11.45	
Verbász-Kula	7.55	12.09	
Kis-Hegyes	8.21	12.29	
Topolya	9.03	12.54	
Csantavér	9.32	1.16	
Szabadka érkezik	10.09	1.44	
Szabadka indul	5.—	2.23	
Zombor érkezik	7.28	5.11	

Észrevétel: A kövoren nyomott számok az éjjeli órákat jelzik esti 6 órától reggeli 6 óráig.

Az utbiztosok képesítése. Minthogy a minősítési törvény az utbiztosok qualificatiójáról nem intézkedik, a közmunka- és közlekedési miniszter rendelettel bocsátott ki, mely szerint a törvényhatósági utbiztosoknak legalább is a következő minősítéssel kell bírniok: 1. A magyar nyelvnek szóval és írásban bírása. Egyébként az 1868. XLIV. t. c. határozatai figyelembe tartan-

szappanoldatnak gázvizzel eszközölt keverékével. Most az „O-n“ azt ajánlja e veszélyes rovar ellen, hogy oldassék fel egy rész szürke higanyzsír négy rész petrolumban, melegítés és folytonos keverés közben s ezen oldattal mázoltassék be a fahéja egy eszet segélyével. — Melzheimer főerdész tapasztalata szerint ily bekenés után félétig alig találni vértetűt a gyümölcsfákon, ismételt bekenés után pedig a tetűk egészen elvesznek.

Szép izletes metélőhagymánk úgy lesz, ha annak bokrárt minden 2—3 évben felszedjük, 3—4 részére szétosztjuk s kővér, de nem frissen trágyázott földbe ültetjük át. Oly helyre kell tovább ültetni, hol a déli nap sugarai nem tűznek neki s délben árnyékban lehet. Tavasszal korommal meghinthetjük tövét s e kormot földjébe kapálhatjuk, így nyerhetünk izletes és szép metélőhagymát, mely a levésnek, tojásrántottának nélkülözhetlen fűszerét képezi.

Igen jó éghetetlen famázat talált fel Kathe Dentzban, a mely úgy állítatik elő, hogy asbestpor száraz porrá tört agyaggal, boraxoldattal és vízüveggel melegítés közben jól összekevertetik. Ha a máznak még színt is akarunk adni, ugy a keverék közé tetszészerinti festéket is keverhetünk. Az így készült famáz le nem kopik egykönnyen, a fát a korhadástól megvédi s egészen eléghetlenné teszi.

Jó borecetet gyorsan úgy készíthetünk, ha az ecetkészítésre szánt borba borókaforgácsokat teszünk s a bort 20—30% C. meleg helyre állítjuk. Ezen eljárás mellett néhány nap alatt igen finom borecetet kaphatunk.

Olcsó időmutató. A „Pr. L.“ szerint a legolcsóbb időmutató helyesebben nedvességmutató (Hygrometer) a következőleg készíthető: A falba ütünk egy szegyet s erre erősítünk egy fonalat, a melynek végére egy kis pamat tyuk- vagy ludtollat kötöttünk. Megjelöljük ironnal a falon, azon helyet, a hová a tolesomó vége ér, egy vonás által. Eső közeledtével a tolpamat a vonáson alul fog benyulni, míg jó idő közeledése esetén a toll pamat a régi helyet foglalja el. A jóslat és az idő tényleges beállása között 3—12 óra telik le s ez alatt dolgait az eszerint intézhetjük el.

A cseresznyemagot azonnal érskor elvetethetjük s így csíráképességéből mitsem veszítvén, szépen kikel még az őszel, vagy a jövő tavasszal. — Vetésre inkább a világoszínű gyümölcsöt vessük el, mint a feketét; mert az előbbi a tapasztalatok szerint magas törzsű cseresznyefák alá tartósabb alanyt szolgáltat.

A gabnaszákókat tartóssá tehetjük, ha egy kilogramm friss tölgycakérgyet leforrázunk 14 liter vízzel s ezen cserlébeáztatjuk a zsákvásznat 24 órán át. — Ezután kivesszük a cserléből a zsákvásznat, tiszta vízzel kimossuk s megszáritjuk. — Átlagosan minden 8 méternyi hosszúságu vászonra egy kilogramm cserkérget lehet számítani. Ha az így előkészített vászonnál varrjuk zsákjainkat, azok igen sokáig el fognak tartani; mivel a rostok, a cersavat magukba vévén, összehuzatnak s a nedvesség felszívása ellen megóvatnak.

Kitűnő hordótapaszt úgy készíthetünk, ha 50 gramm friss faggyu, 40 gramm viaszt s 80 gramm disznózsír esendes tűzmellet egybeolvasztunk, s midőn félig kihűlt, de még meg nem merevedett, bele 50 gramm szált fahamut keverünk.

Házilatainkat a legyektől megvédehetjük a „Fei. d. Landw.“ szerint, ha vészünk 60 gramm ürdög-szurkot (Asa foetida) 0.21 gramm erős borecetet s ezeket feloldjuk 65 liter vízben, s ezen oldattal az állatok szivacs segélyével bekenjük reggelenkint oly helyeken leginkább, hol azok legkevésbé képesek magukat a legyek s egyéb rovarok ellen védelmezni. Szókták a lovakat diótáplevek ecetfőzetével is megmosni, valamint jónak tartják e célra a hígított dohányfőzetet is mely 1 rész dohányt 30—40 rész vízzel való főzése után nyerhető.

A gesztenyeföld mint trágya. Görögországban a szelíd gesztenye, mint ismeretes, egész terjedelmes erdőket képez, melyek aljában a gesztenyefák levelei és a gesztenye tokjai évszázadok óta finom fekete televény-földd képződtek. Ezen gesztenyeföldet újabb időben nagyban exportálják Francia- és Olaszországban; mert némely növények földjének trágyázására és javítására kitűnő hatásúnak bizonyult. Használják egyáltalában kamélaiföld helyett, valamint egyéb kényesebb növényekhez is. Landeren szerint a gesztenyeföldet a görökök úgy is készítik m sterségesen, hogy a gesztenyefa ágait ássák a földbe s ott hagyják elkorhadni.

Pattantyuk

A z a s s z o n y.

„Vigasztalódjék uram! szólt egy valaki özvegy szomszédjához, neje most oda távozott, a hol örök nyugtot lel, hol esend és béke van.“

„No akkor tudom, hogy ott sem húzza ki sokáig — volt a férj válasza.“

Egy tartós szárazság után országos eső következett. — „No hála az égnek — szólt örvendezve egy férfi — most mar ki fog minden kelni a földből!“

„Ments Isten — válaszolá egy másik — három feleségem nyugszik benne!“

Egy civakodó asszony halt meg. Özvegyen maradt férjét egyik barátja így vigasztalta: „Vigasztalódjál! Drága Juliskád Abrahám kebelében ül most!“

„No akkor sajnálom szegény Abrahámot, tudom nemsokára kikaparja a szemeit!“

Egy civakodó asszony azt mondá férjének, midőn az olyan színű rubát választott, a mely neki nem tetszett: „Te mindig a legrosszabbat választod!“

„Az igaz — válaszol a férj — hisz veled kezdetem meg!“

„Orvos ur! Az ég minden szenteire kérem írjon már valami szert nekem! Idegeim oda vannak!“

Orvos: (az asszony úterét tapintja) „Ah asszonyom, önnek csakis pihenésre van szüksége!“

Hölgy: „Ah, dehogy! Vizsgálja csak meg a nyelvemet!“

Orvos: (határozottan) „Épen annak van legnagyobb szüksége a pihenésre!“

„Tekintetes uram — állít be gazdájához a kosis, kinek „befogni“ volt parancsolva — a tekintetes asszonyt vigyem-e ki, vagy a szemetet?“

„Mit számlálsz az ujjadon — kérdi a majster inasától.“

„Azt, hogy hány rossz, gonosz asszony van a háznál?“ „Nos hát?“

„A majsteromnéval hatan!“

„Mit mondasz!“ — förmed rá a majster.

„Oh nem! A majsteromné asszonyon kívül ötven vannak!“

„Mi a házasság?“ — kérde egy társaságban valaki egy nőtől, ki szellemességéről volt ismeretes.

„A házasság — felelé ez — egy nővel több, egy férfival kevesebb!“

„Mi egy nő élete?“

„A 18. évtől a 25 ig az ész és szív 7 éves háborúja; a 25. évtől az 55-ig a 30 éves háború a természet és szabó között; innen tovább egy vén erőd védelme az évek rohamá ellen!“

Megkereszteltette a cigány a fiát, és midőn a pap azt kérdezte, hogy micsoda nevet szándékozik a fiának adni, a cigány azt felelé: „Nem bánom én, talán legyen Náni.“ — Oh te bolond, hisz az lánynev, mondá a pap.

„Annál jobb, legalább nem les katoná.“

Két zsidó diák bámulta a városligeti tó partján a tóban uszkáló hattyúkat; egy idő mulva rákezd az egyik: „Gyönyörű állat ez a daru, csak az kár, hogy nem énekel.“ — De hogy nem énekel — veté utána a másik — hát nem hallottad még, hisz a nóta is azt mondja: „Magasan repul a daru szépen szól.“

Beteghez hívták a papot, és pedig történetesen egy agy szűzhöz. — Midőn a szokásos kérdéseket elrecitálta, végre azt kérde, hogy a hét szentség közül felvette-e valamelyikét, pl. a házasság szentségét? — „Eredetiben nem, hanem másolatban igen — volt a beteg válasza.“

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNAR ISTVAN LAJOS.
Laptölajdonos es kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

Házeladás.

Zomborban, a csendes-utcában, közel a takarékpénztárhoz fekvő 131. számú ház szabad kézből eladó. Bővebb értesítést ad Czikler Gyula.

3—1

2888. sz.

tkvi 1883.

Árverési hirdetmény.

A kulai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Friedmann Katalinnak kisk Zavodszky József elleni birtokközösség megszüntetése iránti végrehajtási ügyében a kulai kir. jbiróság területén levő, Kula község határában fekvő, a kulai 321. sz. tjkvben A. I. a. foglalt Friedmann Katalin és kisk. Zavodszky József nevében álló 362. hr. 955. ö. i. számú házra az árverést 1866 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi február hó 15-ik napján délutáni 3 órakor ezen kir. telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 186 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kulai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1883. évi november hó 9. én.

Sztojkovits György,

kir. aljbíró.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsém a n. é közönség szíves tudomására adni, hogy Zomborban, a főutcában, a Sztojkovits Z. G.-féle házbán

a ceglédi gőzmalom-részvénytársaság

LISZTRAKTÁRÁT

megnyitottam.

Ezen malom gyártmánya alig szorul dicséretre, az a székesfehérvári kiállítás arany éremmel lett kitüntetve s mindenhol kivívta magának a legnagyobb kelendőséget.

Raktárban kitűnő jó

rozslisztet

is árulok és főtörkvésem leend, pontos szolgálat által becses vevőimet üzletem részére megnyerni.

Zomborban 1883. november hóban.

Teljes tisztelettel

Kramer Gyula.

12—10

4347. szám.

tkvi 1883.

Árverési hirdetmény.

A kulai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Epper Pál végrehajtónak Székeli János és neje Schmidt Magdolna végrehajtást szenvedő elleni 290 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kulai kir. járásbíróóság területén levő, Kula község határában fekvő, a kulai 496 sz. tjkvben A. I. a. foglalt Székeli János és neje szül. Schmidt Magdolna nevében álló 560. hr. 274. ö. i. sz. házra az árverést 1600 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi február hó 20-ik napján délutáni 3 órakor ezen kir. telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 160 frt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kulai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál, 1883. évi november 9. én.

Sztojkovits György,

kir. aljbíró.

2887. szám.

tkvi 1883.

Árverési hirdetmény.

A kulai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv Pfeifer szül. Alexander Julianna végrehajtónak Pfeifer József kisk. örökösei végrehajtást szenvedő elleni 1000 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kulai kir. járásbíróóság területén levő, Kula község határában fekvő, a kulai 570. sz. tjkvben A. I. alatt foglalt Pfeifer József nevében álló 1786. hrsz. 6 hold 1488 □ ölnyi szántóra az árverést 1912 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi február hó 6-ik napján délutáni 3 órakor ezen kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 191 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

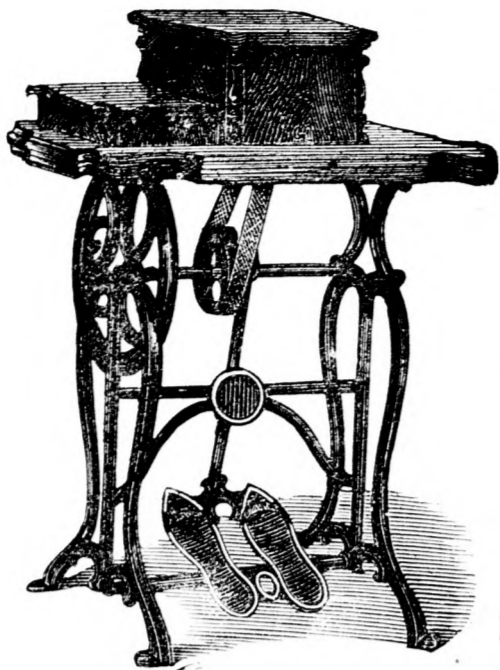
Kelt a kulai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál, 1883. évi november hó 9. én.

Sztojkovits György,

kir. aljbíró.

ÜZLETHELYISÉG VÁLTOZTATÁS.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy **üzletemet Falcione Gusztáv ur fűszerkereskedése melletti új házba áttettem.** — Ajánlom nagy választéku raktáromat, nevezetesen: **sírlámpák és sírkoszorúkat**, valamint minden idényre alkalmas cikkeket.

Valódi amerikai varrógépek

(hetenkinti 1 forintos részletfizetéssel) minden szerkezetben, 5 évi jótállás mellett. — **Gépeszközök. Látszerek. Sebészeti és műszerek. óvszerek, gummi-párnák, sérvkötők** stb. stb. — **Péncs és dohánytárcák.** — **DITTMAR R.-féle lámpa** gyári raktáramban gazdag választékban kaphatók:

csillárok, szalonlámpák, asztali- és falilámpák

minden nagyságban és szerkezetben. — **Thonet-féle fonott székek. Gyermekkocsik.** — Dús választékú **selyem-, bársony-, pamut- és céna-szalagok-, csipkék- és bélészsövetek.** — **Kötőpamut és céna** minden színben és minőségben.

Nagy raktár **férfi- és női-fehérműekből**, úgy **kiházasítási kelengyek.** — **Derékfűzők** (Mieder). **Esőköpenyek. Utazó bőröndök és táskák** urak és nők számára. **Esernyő, sétabotok** gazdag vegyességben.

Thea- és kávé-készülékek. Valódi chinaezüst és alpaca evőeszközök a cs. kir. szab. Berndorf-féle gyárból.

Tajtékipák és szipkák, dohányzó és szivarzó szerek s minden e szakbeli áruk a legjobb minőségben. **Pipere-, mosdó-, fényűzési-cikkek**, **parfum, fogpor, rizspor, hajfestőszer** és mindenféle toilette-tárgyak, **Treu Nughlich gyárból.** — **Prágai keztyűk raktára.**

Üzletemet a n. é. közönségnek ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

GOLDFAXN SÁNDOR,

kereskedő Zomborban, a fő-utcában.

8-8

HÁZ-ELADÁS.

A zombori „Széchenyi“-körúton fekvő 351. számú Rezsnován-féle lakház eladó. — Közelebbi értesítést ad

Huszeith István.

3-3

China-ezüst- és Alpaca-árak
gyára

MORIZ HACKER

BÉCS, I., Operngasse 2.

Legdúsabb választék evő-eszközök, asztali készletek, thea- és kávé-készletekben stb.

Legrégibb gyári jegy Osztrák-Magyarországban.
15 évi kezességgel.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Birtokeladás.
5327. szám
1883.

A nagyméltóságú m. k. pénzügyminiszterium 1. é. 71150. számú magass. intézménye folyóttán közhírvé tételt, miszerint a Doroszló község határában fekvő kincstári uradalom: legelő- és szántóföldek és pedig: 344.000 + 304.000 + 7 + 17. 673.000 holdnyi területtel 160.000 forint kiküldési ár mellett, az országgyűlés jóváhagyásának tartartásával, Zomborban a m. k. d. e. 9 órákor zárt irásos ajánlati tárgyalás útján örökösön eladatik.

A vételár évenkénti egyenlő tiz részletben az árverés eredményének jóváhagyása napjától számítottan 6 % kamattal fizethető. Az 50 kros belyeggel és 10000 forint bányapénzzel ellátott irásos ajánlatok folyó évi december hó 17 én d. e. 9 óráig beadandók. — ezen határidőn túl beadott utóajánlatok, semmi körülmények közt figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek a zombori m. k. jószágigazgatóságánál megtekinthetők.

Kelt Zomborban, 1883 évi november 24-én.

A m. kir. jószágigazgatóság.
3-2

GRÜN WALD I.

divatcikk, norinbergi, rövidárak és fehérmű kereskedés

ZOMBORBAN

a „Szent Háromság téren“ (a rom. kath. templom épületében.)

Ajánlja gazdag raktárát **selyem, atlasz, bársony és divat-szalagok, csipkék, fodrok, crepinek, dudorok és díszítések.** — **Női és férfi szabóknak való mindennemű készítmények**, valamint a legnagyobb választékú **férfi- és női fehérműek, ingek, corjatekneműek s bélészsövetek.**

1 drb nat- és esernyő a legdivatosabb kiállításban	120-540	1 drb angol tollkés szaru, gyöngyház és teknősbéka nyéllal	25-130	1 chiffon kötő, Moire és Lüster, gazdag himzésekkel	40-180	1 rőf vagy 78 cntm. céna vagy vázson betétek	10-45
6 drb kávéskanal (mindig fehér)	55	1 drb jegyzőkönyv	8-45	1 salon nyakkendő urak részére	15	1 rőf vagy 78 cntm. legjobb mosható csipke, quipuir v. bretonnes	5-24
1 drb tejmerítő	45	1 drb pénzes erszény, szarvas vagy bagaria bőr	20-1,10	6 drb félvázson zsebkendő szinezett szélekkel	60	1 rőf vagy 78 cntm. legfinomabb selyem v. spanyol blondesipke	5-75
1 drb levesmerítő	80-115	1 drb pénzes erszény nők számára bársony vagy gyöngyház	60-1,50	1 nyakraváló urak vagy nők számára, atlasz, selyem, rips, moll vagy satain	15-90	1 rőf vagy 78 cntm. fátöl vagy függöny szövet	30-75
1 drb igen tartós fogkefe	12	1 drb 25 és 50 képre való album	85-3,80			1 rőf v. 78 cm chiffon v. vászon	16-27
1 drb fej- vagy ruhakefe	40-120	1 drb cukor doboz, diófa vagy porcellán	85-1,60			1 rőf vagy 78 cntm. sírling, szürke vagy fekete	16
1 drb bontó- vagy surufésű (valódi kantsuk)	15	1 drb szemüveg, szaru-, acél- és üvezüst kerettel	40-1,15			1 rőf vagy 78 cntm. musselin, fehér vagy fekete	16
1 drb bontó- vagy sűrítősű (szaru- vagy elefántesont)	25-85	1 drb kézi- vagy utazó bőrönd	1,60-3,20			1 fél vég organtin	30
1 drb hajtartófésű minden faonb.	20-40	1 pár nadrágtartó	18-65			1 tuat divatos gomb, bronz, selyem, acél, szaru, üveg, gyöngyház stb	5-60
1 drb hajtartófésű (valódi teknősbéka) 1 gramm	10	1 gyermekszoptató üveg	45			1 csomag pamut ala Pottendorf 8 vagy 16 matring	80
1 drb fésű gyermekek számára	6	1 óralánc, acél, bronz és selyem	10-40			1 csomag 500 gram négyréti legfinomabb gyöngy-kötő pamut	1,50
1 drb fésű gyermekek számára (elpusztíthatlan, legújabb)	25					1 gombolyag szines és fehér á	10, 15, 30
1 drb legfinomabb glicerín vagy moschus-szappan	10					25 drb valódi angol varrótü	5
1 kis üveg parfum (Ess Bouquet vagy Reseda)	30-65					1 derékfűző, Pancer-Mieder, bárhol is 1,50, nálam csak	1 fr
1 rizspor (zacskókban is)	20-50					1 derékfűző, satain v. drill övvel	1,50-3,20
1 pár harisnyakötő acél- vagy bronz kapcsolókkal	10					1 tekeres gépcéna 200 rőf	6
1 pár harisnyakötő gyermekek számára	6					1 horgolt céna gyermek fejkötő	12-35
1 kulcsartó	15					1 horgolt gyermek szoknyaácska	35-90
1 grt. ing- s kézelő gomb bronz, acél, gyöngyház stb.	5-65					1 pique gyermek partii	12-20
12 drb gallérgomb	4						

dók. 2. Bizonyos elméleti képzettség. Szükséges nevezetesen négy elemi iskola bevégezése; annyi ismeret az elemi számtanból, hogy p. o. kavics garmadák köb-talmát kiszámítani tudja, végül, hogy az új hossz-, terület- és súlymértéket ismerje. 3. Bizonyos gyakorlati képzettség, nevezetesen annyi általános képzettség, hogy valamely eseményről (p. o. ut- vagy hidrongálás) vagy valamely cselekvényről (p. o. utrendőri kihágás) a tényálladékok jegyzőkönyvvel felvenni tudja. Teendőre nézve oly specialis képzettség, hogy az általa végrehajtandó vagy ellenőrzendő utféntartási munkákat ismerje; továbbá, hogy az építési anyagok minősége és tulajdonai s azok kellő felhasználása iránt tájékozva legyen. Önként érthetőleg az 1883. évi I. t. c. 1. §. a) és b) pontjai, ugy szintén az 1873. évi II. t. c. 4. §. b) pontja is emelt előtt tartandók, és minden utbiztosnak teendő elvégzésére testileg is képesítettnek kell lennie.

Zombor város gazdasági választmánya figyelmét felhívjuk a bezdáni vámházról egész a városba bevonuló út valóban rossz és a közlekedést igen nehezítő állapotára. Kegyeskedjék mihamarabb intézkedni.

Jókainé Laborfalvi Róza 50 éves művészi jubiuma alkalmából Ha dzics Antal Ujvidékről a következő hazafias sürgönyt menesztette:

Ujvidék: Üdv neked, a magyar színművészet dicső uttorójának, utolsó harcosának egy nagy bevezetett küzdelemnek! Üdv neked, a magyar színművészet vezéresilágának, melynek dicsőfényes ragyogását még akkor is látni fogjuk, mikor már napvilágos lesz az ég! Üdv neked, a magyar színművészet nagy mesternője, megteremtőjének, kinek lángkebele prometheusi kész szobor, mely szellemed égi szikrája, lelked jótévő ereje által életre ébresztve, hat, hódít, elragad! Ma, midőn az egész ország diadalzóra zendül, midőn az isteni ihlet homlokodon kizöldül a megérdemelt babér: fogadd dicsőséged csillagkoronájának e fényes ragyogásu napjain a szerb színművészet őszinte hódolatát és szívből fakadó üdvözlőinket: tartson meg az Isten közöttünk sokáig, nagyon sokáig, hogy művész ajkaid még sokszor bu-bájosan megdicsőítve zenghessék a nagy költők szellemi teremtményeinek lánglelkű szavait — A szerb színművészet nevében: Hadzsics Antal, színbizottsági elnök.

A képviselőházban megszavazott zsidó-keresztény polg. házassági törvény legfőbb 27-ik §-a így intézkedik:

„A házasság a felek beleegyezésének ünnepélyes kijelentése által köttetik meg.

A beleegyezés kijelentésének azon járás szolgabírájának vagy azon város polgármesterének, illetőleg ezek akadályoztatása esetében helyetteseik előtt két tanu és egy jegyzőkönyvvezető jelenlétében kell megtörténnie, a hol a házasulók egyike legalább 6 hét óta lakik. Ennek elmulasztása a házasság érvénytelenségét vonja maga után. (17. §.)

Az eljáró tisztviselő mindenekelőtt a jelenlevők-höz kérdést intéz, hogy valamely fenforgó házassági akadályról nincs-e tudomásuk? Tagadó válasz esetén a tisztviselő a házasuló felekhez a következő kérdéseket intézi: „Akarja-e ön (a férfi neve) a jelenlevő N. N.-t (a nő neve) feleségül venni? Aka-e ön (a nő neve) a jelenlevő N. N.-hez (a férfi neve) férjhez menni?“ Mindkét fél igenlő válasza után a tisztviselő őket törvényes háztartásnak jelenti ki.

A siketeknél a kérdés intézése, — továbbá a néma-knál a beleegyezés nyilvánítása, és végre a siketeknél a kérdés intézése és a beleegyezés nyilvánítása — a menyiben irni olvasni nem tudnának — jelek által történik.

Ha a házasulók nyelvét az eljáró tisztviselő nem érti, a kérdések intézése és a beleegyezés kijelentése hitese tolmács közvetítésével történik.

Az eljárásról jegyzőkönyv vétetik fel, mely az összeadott házas felek, a két tanu és a két hivatalos személy által aláírandó, illetőleg kézjeggyel ellátandó. Ezen jegyzőkönyv a házassági anyakönyv év- és folyószámával ellátandó és mint bizonyítási eszköz a naptári év végéig a hivatalnál megőrzendő.

A beleegyezés kijelentése meghatalmazott által történhetik.

Budapest-zimonyi vasut. A vasuti m. kir. főfelügyelőség részéről a budapest-zimonyi vasut építési fővállalatához érkezett hivatalos értesítés szerint a közmunka és közlekedési miniszter az ujvidék-zimonyi vonalrészt, valamint az india-mitrovicai szárnyvonal utánrendőri bejárásának kezdetét f. hó 3-ára, s a következő napjaira tűzte ki. A főfelügyelőség részéről megállapított program szerint a kiküldött bizottság a 2-iki délutáni vonattal 2 órakor Szabadkára és onnét külön vonattal Ujvidékre utazott, hol e hó 8-án a bizottság teendőit megkezdve zimonyig megy. Zimony város a pálya megnyitása alkalmából fényes díszlakomát rendez, melyhez a bizottsági tagok és a fővállalat képviselői hivattak meg. Folyó hó 4-én a bizottság az india-mitrovicai szárnyvonalat vizsgálja meg, — ugy, hogy még az nap a jegyzőkönyv szerkesztés végett Ujvidékre érkeznek. — A Nagy László miniszter tanácsos elnökelete alatt kiküldött bizottságban még részt vesznek Tolnay Lajos miniszter tanácsos, mint a m. kir. államvasutak igazgatója, Ráth Péter főfelügyelő Görgy főmérnök stb. Az építési fővállalat Mercier Gusztáv a párisi „Compagnie de Fives Lille“ meghatalmazottja, Schwarz Armin, Stromszky Sándor vezény-mérnök és dr. Szivák ügyvéd által lesz képviselve. A horvátországi kormányzat Augustin építő tanácsost delegálta. Szabadkán a polgármester, a városkapitány néhány városi képviselével csatlakoznak a bizottsághoz.

A városi utolsó közgyűlésen tárgyalattott a hely-beli ipartanodai bizottságnak kérvénye, melyben be-terjesztve az 1883. tanévre vonatkozó költség előirány-zatát s a tantervet, egyben kéri, miszerint a mellékelt kimutatásban elősorolt 18 iparos az ipartanodai bizott-ságba pótlólag felvételtek. Ezeknek felolvasása után tekintettel arra, hogy az ipartanodai bizottság által előterjesztet 1600 ftnyi szükséglet a városi költségvetésbe immár felvételtek — a fenti kérelemhez képest az ipartanodai bizottságba Bittermann Nándor nyom-dász, Eibach István bádógos, Falcione Gusztáv keres-kedő, Harpf József kőfaragó, Heindlhofer Róbert ke-

reskedő, Huber Ignác esztergályos, Husvéth István festő, Koszanić C. A. kereskedő, Mayer Károly pék, Merstatter Nándor cipész, Müller Vilmos szabó, Odry János kovács, Puskás Agoston ác, Szalay Károly lakatos, Sztanimirovics Pál kereskedő, Brkits Jakab fazekas, Pekánovits András szappanos, Rakin János booskoros, utólag megválasztottak Miután azonban a bemutatott tanterv szerint a hittani előadások vasár-nap délutáni órákra tűzettek ki, — s miután az ipar-tanodai bizottságnak eme intézkedése ellen több rész-ről aggályok merültek fel, — a hittani óráknak délelőttre leendő áthelyezését a városi közgyűlés az ipartanodai bizottságnak meleg figyelmébe ajánlja. Folytatólag felolvastattak számos helybeli iparos által aláírt időközben beadott kérvénye, melyben a tanítást más városok példájára a vasárnap mellett a munkanapok esti óráira, még pedig kedden és pénteken d. u. 5 órától 7 óráig áttenni kérik. Az iparosoknak eme kérvényben felhozott érveit habár a város bizottsága az indokoknál fogva méltányolja is, s ezen intézkedés-nek behozatalával felmerülő költségeket kész is vi-selni; — mégis tekintettel arra, hogy ez érdemben az ipartanodai bizottság van hivatva határozni, jelen kér-vény érdemleges elintézés végett azzal közöltetik az ipartanodai bizottsággal, miszerint a hozandó határo-zatról folyamodókat 8 nap alatt értesítse.

Sieracki Agaton m. kir. honvéd százados „A katonai ügyek kezelése“ közösi elüljárók s jegyzők szá-mára készült könyvének kiadását, új adatok fölvehe-tése miatt, pár hétre elnapolta. Megyénkből eddig 45 község rendelte meg az 1 ft 40 kros művet. Kivána-tos volna, hogy a többiek — mert mindnyájuknak szükséges — Lesczinszky Lajos helybeli pótcsapat-pa-rancsnok úrnál szintén siessenek előfizetni. Mert még csak e hó 10-ig lehet.

Lóvardy Alajos, bajai cisterci fűgyonn. tanár, a Teufels-felsen“ c. kapós vígjátékot „Ördögánya“ címen magyarra fordította s annak előadási jogát fentartja.

Bezerey Nándor ur a következő értesítést küldte be: „A magyar királyi országos selyemtenyészési fel-ügyelőség ingyen oszt ki szedermagot; akik tehát tel-jesen díjlanul és portmentesen kívánnak szederma-got nyerni, forduljanak eziránt a magyar királyi or-szágos selyemtenyészési felügyelőséghez Szegszárdon, honnan a szedermag és a szederfatenyészési utasítás nekik minden költség nélkül meg fog küldetni.“

Jadszók Ede és neje fájdalomtól megtört szívvel tudatják leányuknak Jadszók Irmának f. évi novem-ber hó 30-án délután 4 órakor, életének 7-ik évében történt gyászos kimúlását. Béke poraira!

Felsőváros összes választóihoz! A folyó évi de-cember hó 8-án megejtendő városi bizottsági tagok választására nézve, a felsővárosi választók esütőtörték 1883. évi december hó 6-án délután 5 órakor, a Kirch-knopf-féle vendéglőben, értekezletet fognak tartani, melynek tárgya a választandó városi bizottsági tagok kijelölése leendő Zombor, 1883. évi december hó 2-án. Egy választó.

Kuláro! irjak! Mult évi december hó 11-én özv. Keresztes Józsefné szül. Kunszabó Ilka életuntság és elkeseredettségében kútba ugrott; de mivel hogy ezen 10—12 ölnyi mélységű kút alig fél ölnyi vizet tartal-mozt, ugrás következtében bal lábát bokájában el-törte. Városi orvosunk Dr. Breitvieser Henrik a kútból kihuzatás után fenti asszonyágot a városi kórházba vitette, törött lábának csontjait összeállította és bekötözte, de a bekötözött láb javulni, illetve a csontok összeforrni nem akarván, sőt a veszélyes gyuladással is jelei látszóttak mutatkozni: — az orvosi tanács-kozmány a kérdéses lábának amputálását indítványozta, mely amputálás m. hó 22-én szerencsésen eszközöl-te itt is. Dr. Breitvieser Henrik urnak sikerült övzegey Keresztes Józsefné asszonyágot — mely már életére is veszélyesnek mutatkozott — lábától megszabadítani s ugyszólván eme remek művel neki — miután a sze-rencsétlenségnek ekkoráig — minthogygyuladások avagy veszélyes lázak jelei sem mutatkoznak — új étet adni. Fogadja e nyílt téren az őszinte elismerést. K. J.

Arverések. Joanovits Száva 1237 frtra becsült ingatlanai 1884 évi január 24 Zomborban. — Raics Mária 1977 frtra becsült ingatlanai 1884. márc. 10. Déronya — Tóth Ferenc 2750 frtra becsült ingatlanai dec. hó 8-án Ó Becsen.

Jankováci hírek. Fialat kereskedők, Schlachter József, eljegyezte a mindig kedves Bertl Cornél kis-asszonyt Majsáról. — Fleischmann Róza kisasszony és Braun Kálmán mult hó 28-án esküdtek örök hűséget egymásnak. — „A munkáért jutalom jár“ — mondja a magyar közmondás — s így történt, hogy tevékey, ügybuzgó esendőr-örvszetőnk, Harangi Ferenc, érdem-kereszttel való kitüntetésben és örmesteri előléptetés-ben részesült. — Uteáinkon se egy lámpa, se egy tégla, pedig a közmunkából csak telhetett volna már egy kis járóka. A közkasszából meg egy kis világgóság. Az em-ber remegve kíséri halottát, minden lépésen attól ret-tgévén: Jaj, most bukik föl! Legalább a házak előtt zárnának el egy darab földet, hogy a kocsis föl ne járja, és vinnék arra a halottakat. (Ezt még ötven más köz-ség annyival több jussal megirhatná, mert önkönel van homok; máshol meg a porzót is patikában árulják. Szerk.)

Meghívos. A Szelence-kerületi választók — te-kinthe, hogy a városi bizottsági tagok választásának határnapja már törvényhatóságilag kitűzött — a f. évi december hó 6-án d. u. 2 órakor, Szabási Mihály ur vendéglőjében, a szelencei választókerületre eső 6 városi bizottsági tagnak kijelölése végett tartandó ér-tekezletre tisztelettel meghívatunk. Kelt Zomborban, 1883. évi december hó 1-én. Bálics Mátyás, id. Huber Ignác, Odry János, Stebler Lajos, Valtér Nándor, vá-rosi bizottsági tagok.

A vadorzás meggátálása Zomborban. Zombor vá-rosi környékén az orvadászat — mint ottani levelezőnk írja, — elannyira gyakorivá vált, hogy annak meg-akadályozására a mezei rendőri személyzet, minden igyekezete mellett elégtelennek bizonyult. A város közigazgatási bizottsága tehát felterjesztésében kérel-mezte a belügyminisztertől, hogy Zombor város terü-letére nézve rendelje el, hogy a vadak eladása, vásár-lása és szállítása, csakis a vad jogos szerzését bizo-

nyító igazolványok előmutatása mellett történhessék. „Nemzet.“

Irodalom.

Könyvvitel dióhéjban és rövid váltóisme. Magán-tanulók, kereskedelmi iskolák, iparos és kereskedőse-gédek használatára írta Révay Lipót a könyvvitel-tan-rendes tanára. Ara 20 kr. — Ily című hézagpótló kis munka jelenik meg december hó elsején a „Magyar Kereskedők Lapja“ kiadásában Budapesten, mely arra van hivatva, hogy általa mindenki gyorsan elsajátít-hassa a könyvvitel-tan tudományát. A könyv ára a legesekélyebbre van szabva, hogy bárki is, különösen minden főnök módjában legyen, ezt saját jól feltogott érdekében, személyzete minden tagja részére beszerezni. Kiválóan ajánlhatjuk a kis mű tömeges megrendelését az alsó fokú kereskedő és iparos iskolák részére. Tíz példány ára csak 1 frt 80 kr; husz példányé 3 frt 20 kr; harminc példányé 4 frt 50 kr; ötven példányé 7 frt 20 kr bérmentes szállítással. Egyes példányokra bélyegjegyekben levélben küldendők a megrendelések, vagy postautalványon a „Magyar Kereskedők Lapja“-hoz Budapest bálványutca 11 hol e lapra is előfizet-hetni negyedévre 2 frttal egész évre 7 frt 50 krral.

Az értékpapír-piac. Gyakorlati kézi könyv, bank és váltóüzletek, kereskedő és felsőbb kereskedelmi tanintézetek részére. Ily című szakmunka jelenik meg december hóban a „Magyar Pénzügy“ közgazdasági és pénzügyi szaklap kiadásában, melyre már elége-sen felhívjuk az érdekeltek figyelmét annál is inkább, mert sajnos, nálunk még mindig gyér dolog, egy szak-munka és különösen közgazdasági tanulmány megje-lése. Ha ilyesmi német nyelven jelenik meg, bizon-yára több vevője akad, mint a legkitünőbb magyar dolgozatnak, mert tagadhatlan, hogy kereskedelmünk még jórészt nem magyar és rendkívül lassan magyarosodik. „Az értékpapír-piac“ mely gyakorlati igényeknek óhaj-t szolgálni, tartalmából kiemeljük: A papírok eredete. Az árforlyam esése és emelkedése. Az államkölesön kü-lönböző módozatairól Járadék, részvény, elsőbbségi és záloglevelek. Az osztalék. Övszabályok az értékpapír üzletnél. Részvénytörvény. A banküzlet nevei. Az ér-tékpapír üzlet sat. sat. Ara 40 kr és megrendelhető levélben bélyegjegyekben a „Magyar Pénzügy“ kiadó-hivatalában Budapest bálványutca 11.

Uj zenemű Táborzsky és Parsch nemzeti zene-műkereskedésében Budapestben megjelent: „33-ik ábránd,“ „Ne menj el“ Szentirmay Elemértől. „Mollináry baka nóta,“ „Azt a barna kis lányt“ magyar dalok felett zongorára szerző Székely Imre. Ara 1 frt 50 kr.

A szolgabírósi irnokok helyzete.

Midőn a tisztelt olvasó szives figyelmét kikérni bátorodom, eleve is megjegyzem, hogy a mennyire a körülmények megengedik, rövid leszek.

Az állami kisebb javadalmazású tisztviselők fize-tésük felemelése iránt már régebben szólaltak fel; megígérték nekik igazságos kívánságuk teljesítését. A bírósági irnok fizetése évi 500 frt és 100 frt lakpénz és ebből alig alig tud, — tengődve máról holnapra — megélni. Hát mit szólna a közigazgatási hatóság ir-noka, kinek csak 500 frt az évi fizetése, lakbér, pótlék, segély és jutalom nélkül? — a miben amaz részesül-het. Korántsem kenyér-irnyiségből idéztem e hasonla-tot, hanem csupán csak azért, hogy kimutassam, mi-ként még 600 frt is kevés a tisztességes megélhetéshez. Öt száz forint!

Egy hónapra esik 41 frt 66²/₃ kr., ebből teljék aztán lakásra, élelemre, ruházatra, mosásra, egy beteges anya vagy egy egész család eltartására és Isten tudja még milyen és hány szükséglet fedezésére! Ha a lakás havonta — keveset mondva — csak 6 frtba kerül, a legszerényebb élelmezés pedig csak 28 frtba, a mosás megint csak 4 frtba, ez kitesz 38 frtot, ma-rad tehát még 3 frt 66²/₃ kr., nem is számítva az adó-levonásokat; no ebből aztán tessék az irnoknak tisz-tességes ruhát, cipőt viselni és a társadalom medrébe vetve magát annak hullámaiban embertársaival úszni. — Képtelenség!

Az új törvény lehetetlenné teszi az irnoknak az előléptetést, s ekként anyagi helyzetének javulását, meghírsítja a jövőbe helyezett minden reményeit; míg ellenben a bírósági irnok haladhat, telekkönyvvezetői állást is nyerhet.

Pedig hát, hogy a közigazgatási irnok nem ér-demli meg ezt a sorsot, nem azt, hogy anyamegyéje ugy bánjék vele, mintha mostoha, s nem ép oly hü fia lenne, mint bárki más is, — azt bizonyítani is felesleges; mert ő ugy a hivatalban, mint a magán-életben is teljesíti kötelességét, megfelel hivatásának, miért legyen oly sanyarú a helyzete? hol van az osz-tozó igazság?

Az irnokok nagyobb száma nőtelen ember, kik, miután nagyobb fizetéssel egybekötött állásra remé-nyük sem lehet, idővel agglégények lesznek s ezekre vonatkozólag valahol a következőket olvasom:

... És ez igen elszomorító körülmény tisztvi-selőinkre nézve, mert igazolja azt, hogy fizetésünk korántsem állanak a hivatali és társadalmi állás kö-vetelte igényekkel arányban. — Öntudatos, jell-mes és becsületes tisztviselő, ki kellőleg képes felogni, hogy családot alapítva, mily anyagi igényeket kell betöltenie, bizonynyal vissza fog riadni a családalapítás szándékától, s inkább marad agglégény. Látja pályá-társainál az elszomorító példákat. Látja ezeknél a lét-ért való küzdelmet egész meztelen valódi-ágában, s nem keresi az alkalmat, mely egykor hymen rózsalán-cáival a békés családi tűzhelyhez, az igazi, a valódi otthonhoz bilincselje. Inkább rideg magányában, esen-des garçonlakása falai közt fog ábrándozni a családi élet idylli kellemeiről. Száz és száz ok bizonyít a mel-lett, hogy állapotunk a jelen fizetési viszonyok mellett tarthatatlan, s ha még sokáig így marad, gyermekeink által a már ugyis nagymírű proletáriátus nyer ter-jedést; de egy ok sem bír e mellett nagyobb bizonyító erővel, mint azon napról-napra jobban és jobban tapaszt-

talható jelenség, hogy kisebb javadalmazású tisztviselőink között mindinkább gyéribbé válik a nősülés. És ez nemzetiségi szempontból nagyon káros! Tisztviselőink, legalább fel kell tennünk róluk, általában a magyar állameszme, s így feltétlenül a magyarság s a magyar nemzetiség hívei. Ha államunk ilyen számbavehető elemei, anyagi körülmények következtében ki vannak zárva abból, hogy a magyarság népesedési mozgalmának kedvezőbb irányt adjanak, akkor mindazon dicséretes törekvés, mit felelős kormányunk a magyar nemzetiség supremációjának fokozása tekintetéből kifejt, részben kárba vesz, s idővel igen keserű gyümölcsöt teremhet.

Ez az, a miért feljajdulunk, vagy nem volna mindez igaz?

De ha már megfosztatunk a családi örömek élvezetétől, bár létünk lenne biztosítva.

Ha azt talán mondani a tisztelt olvasó, hogy mind az csak következtetés, úgy hát rántalok a száraz tényre: ott a fűtlen szobában dermed az irnok, kabítja a zord hideg ellen nem óvja, reggeli — az felesleges, ha pedig beteg, majd kigyógyul orvosi segítség nélkül is. Igen így van, és talán azért van így, mert bővében rendelkezik mindennel?

Szomorú helyzet ez, melyet nem lehet a valóságunk megfélemlőleg az önértet teljes levetkezése nélkül eléggé hiven ecsetelni.

Pedig lehet ezen segíteni, lehet, csak akarni kell. Ha nem tőbbel, de legalább 100 frttal felemelni a szolgabiroisági irnokok fizetését, ez emberbarátság, az égő szükség megkívánja cselekmény volna. Hány hálás szív rebuszra ösztönöz közzönetet azoknak, kik keresztül vinnék a fizetés csak ily csekély felemelését? hány nagy bajokkal küzdő irnok, hány szülő és gyermek zengene azért hálát?

Mit szóljak többet, mikor a tisztelt olvasó, ha mind ezt komoly gondolkodásának tárgyává teszi, fel fog tárulni előtte e cifra nyomorúság szomorú képe, a mely igazolni képes jelen felszólalás jogosultságát és kifogásolhatlanságát. És van idő e felett is gondolkodni, a december utolsó napjaiban tartandó megyei közgyűléstől s újévtől, még elég hosszú idő választ el, — a mikor is összejön megyénk székhelyén az intéző férfiak kara, kik, ha e tárgyat is kitűzik és elintézik, mint azt a könyörületes szív, a jóakarát megköveteli, ha meg nem felelnek a „kicsinyek”-ről, szép feladatot oldanak meg, szepet és nemest!

És megyénk azért nem fog károsodhatni, nem, azért sem, mivel ez által nem vállal magára érezhető terhet, fiait azonban életképesekké, kitartókká teszi a becsületes munkában.

O bennük bizhatnak az irnokok; hisz nem egyszer volt alkalmunk láthatni, hogy ennél sokkal nagyobb s még sokkal dicsőbb tettekre kész férfiak.

Megigértem, hogy lehetőleg rövid leszek, ime beváltom szavam, ismételve figyelmét és jóakarátát kérvén a szolgabiroisági irnokok érdekében, a közjólét iránt érdeklődő intéző köröknek.

Ujvidék, 1883. november 30-án.

Valahára a roppant mű, azaz a vasuti híd a Dunán át Ujvidék és Pétervárad között fel van építve — befejezve.

A budapest-zimonyi vasut tehát valahára kész, a sok nehézség közepette felépített pálya pár nap alatt át fog adani a forgalomnak.

A nagyméltóságú m. k. közlekedési miniszterium részben Ujvidék sz. kir. város közg. bizottságához rendeltetett intézett, melyből kitűnik, miszerint a nehézségi súly kísérletek f. hó 28., 29. és 30-ik napjain a hidon eszközöltetnek. 30-án egyszerre 15 mozdony vagyis 30000 mmáza súly fog a hidon keresztülmenni. A rendőri bejárás f. évi december 3-án reggeli 8 óra- kor veszi kezdetét, melynek részvételére a közg. bizottság (s mért nem a város közönsége?) meghívatik.

Tegnap napon közg. bizottságunk rendkívüli ülést tartott, melyben a magas leiratot örvedetes tudomásul vették és mgos főispán ur elnöklése alatt Tuschell Ferenc és Fetter József városi tanácsosokat, továbbá Grossinger Károly, Gosztovics N., Csavics Dömötör, Schreiber Nándor és Vucsetics Illés bizottsági tagokat képviselőnek kiküldötte.

A Zimonytól Mitrovicig terjedő szárnyvasut is egyszersmind rendőrlébe fog járítani.

Nevezetes még az, hogy a vasuti hidon a gyalogosok minden díj nélkül fognak közlekedhetni.

Tekintsük meg most közelebről Ujvidéket, illetőleg — az egész vonal befejezését.

Ujvidék most átmenő állomás leend. Eddig végállomás volt, a vonat s így az utasok is innen tovább nem mentek, itt kénytelenek voltak megállapodni. Ebből volt némi anyagi előnyünk, de most ebből hírünk sem lesz. — mert mint átmenő állomás Ujvidék hátterbe szorul és anyagilag veszteségnek leszünk kitéve.

Csodálkozni lehet azon, hogy miért tették Karlovitzra a rendező parkot s miért nem Ujvidékre, Karlovitzra Ujvidékhez annyit hasonlít, mint pl. Járak Budapesthez. Ujvidék semmi nevezetességet nem kapott. Ujvidék oly állomás lesz mint Verbász, Kiszács stb.

Drágaság nagy leend, hasznunk pedig csak anyagi, a mennyiben majd nem kell télen át a magyarokat szerető Horvát-, Szlavoniával kocsival közlekedni, hanem majd mehetünk vaspályán.

Ma ép oly ritka mint kezeletteljes ünnepély volt Ujvidéken. Ugyanis Flatt Endre volt főispánunk arcképe városunk nagy tanácstermében lelepleztetett.

Délelőtt 11 órakor egybegyűlt a teremben ritka diszes közönség. Angolcs patriarka, Petrovics ujvidéki püspök, Köves péterváradai várparancsnok, Albrecht ujvidéki helyőrségi parancsnok, Boxichevics honvédszóló parancsnok, a városi tanács, a városi képviselő testület, a helybeli királyi hivatalok, a tanintézetek tanítói és még számos érdeklődött.

Méltóságos Paracsetich Félix főispán ur a közgyűlést megragadó beszéddel megnyitja, ecsetelvén a mai közgyűlés tárgyát és bizottságot ajánl, mely bizottság volt főispánunkat a mai közgyűlésre meghívni. Ajánlja Radonovics polgármestert, Bende Imre apát urat, Goriupp Ferenc urat, Hadzsics Antal és Kondorossy György urakat. Elfogadtattak.

10 pernyi szünet után Flatt Endre volt főispá-

nunk a bizottság kiseretében a terembe lépven, viharos éljenzésekkel fogadtattott s miután elnökölő Paracsetich főispán jobbra mellett helyet foglalt, Polzovics Illés városi főjegyző ékes beszédben üdvözlé az ünnepelt volt főispánt. Magyar nyelvben mondott beszédben volt főispánunk egész életrajza. A főmomentumok következők: Flatt Endre született Ujvidéken 1815. évi augusztus 19-én, a népiszkolákat Ujvidéken, a középiskolákat Karlovitzán, Szabadkán és Budapesten végezte.

Volt pénzügyi fogalmazó, később követségi titkár, azután szabadkai polgármester, míg végre 1873 évből Ujvidék sz. kir. város főispánjának kinevezetett.

E felelősségbennehéz hivatalt érdemteljesen 1882 évi november haváig viselte, míg királyunk ő Felsége Flatt Endrét, saját kérelmével fogva és tekintettel agg korára állásától fölmentvén, neki a Lipót-rend keresztjét adományozta.

A lepel lehull.

Viharos éljenzések közepette Flatt fölkel és meghatottan hajlong, köszönetét érvel kifejezve.

Főjegyzőnk kitűnő beszédét Polith Péter városi könyvvezető szerb nyelven, később Schreiber Antal Ottó kitűnő műveltségű városi aljegyzőnk német nyelven felolvasta.

Most Flatt Endre felkel és megindulástól telt hanggal megköszönte e ritka és legedesebb kitüntetését, rövid beszédét avval fejezte be, hogy magyar, német és szerb nyelven élteté polgártársait.

Érvel az ünnepély véget érven, Flatt a termet szünni nem akaró éljenzések közepette elhagyta.

Méltóságos Paracsetich főispánunk pedig az ünnepély végével következőleg szólt:

Most a közgyűlést avval zárom be, hogy „Éljen Flatt Endre!”

Főt. Bende Imre apát urunk és országgyűlési képviselőnk ma utazik Budapestre az országgyűlésre, a hová eddig beteg állapota miatt nem mehetett.

Bács-Bodrogh megye községi és körjegyzői együletének az országos központi egyület albizottsága által az 1871. évi XVIII. t. c. módosítása tárgyában feltett kérdésekre adott feleletei.

(Folytatás.)

Ad XXIV. Az 1871. XVIII. t. c. 90. §-a azt mondja: hogy az állami közigazgatásra vonatkozó rendelet végrehajtásáért kis és nagy községekben, első sorban a bíró és jegyző felelős; továbbá, hogy a szolgabíró a körjegyzőséghez tartozó községek névére a körjegyzőhöz intézi rendeleteit, ki azokat a bíróval együttesen vagy egyetértéssel hajtja végre.

Közudomás, hogy a bíró felelőssége főleg az állami közigazgatást illető ügyekben, tekintve azt, hogy a bíró többnyire nagyon kezdetleges műveltségi fokozata miatt ezen ügyek megbirálására és ellátására absolute nincsen képesítve, — nem egyébb írott malasztul, nem volna-e a tényleges viszonyoknak megfelelőbb, ha ezen rendeletek végrehajtására nézve egyedül a jegyző tételnék felelőssé és a mellett nem volna e célszerű annak kimondása is, hogy minden rendelet egyenesen a községi és körjegyzőhöz intéztesse? miután a bírák nagy része írni és olvasni alig tud, a rendeletek tartalmát és horderejét pedig még hosszadalmas magyarázat után is a legkritikább esetben képes felfogni, és így azokat egyedül a jegyző hajtja végre.

Hogy kis községekben a rendeletek a körjegyzőkhöz címzettnek, ez nagyon természetes, s a törvény ezen intézkedése egészen helyes. Ott is azonban a körjegyző a kiadott rendeletet az illető község bírájával együttesen és karöltve tartozik végrehajtani.

Miután pedig nagy községekben a rendeletek az elüljárásra címzettnek ugyan, de mert azt hisszük, minden megyében s nálunk különösen törvényhatóságilag megerősített szabályrendeleten alapuló joga a községi jegyzőnek, az elüljárás címére érkező minden levelet, érték és pénzküldeményt egyedül átvenni és felbontani és azt az elüljárókkal együtt végrehajtani, így ugyanazon viszony áll fent a nagy községekben is, mint a kicsinyben. Nem találjuk célszerűnek, hogy a községi jegyzők felelőssége addig, míg a jelenlegi községi viszonyokon törvényhozásilag nem változtatnak, s a községi jegyzőt a helyzet uraivá és intézőivé nem tessék — még jobban kiterjesztessék.

Ad XXV. A községi törvény 103. §-a kimondja azt, hogy a képviselő testület a község törzsvagyonának elidegenítését, lényeges alakítását vagy felosztását, csak külön kitűndő és kihirdetendő közgyűlésben, összes tagjainak általános többségével, névszerinti szavazás mellett határozhatja el.

A törvény ezen rendelkezésével szemben azonban beállhat azon eset — a mint a gyakorlatban tényleg be is állt — hogy három egymás után kihirdetett közgyűlésben sem jelennek meg annyian, hogy a határozatot a képviselő testület tagjainak általános többségével meglehessen hozni. Ily viszonyok között nem volna célszerű, a törvényben kimondani azt, hogy azon esetben, — ha a fentebbi jelzet rendkívüli közgyűlés határozatképes nem volna, a következő és szintén törvényszerűen meghirdetett közgyűlésben a jelenlevők határozhatnak.

Mindenesetre célszerű sőt szükséges is, hogy oly esetekben, a mikor a községi képviselő testület tagjai a községi törvény 103. §-ában felsorolt esetekben vannak hivatala határozni, és rendszeres meghirdetés és beidőzés dacára kellő számban meg nem jelennek — a második, szintén szabályszerűen kihirdetendő közgyűlésben a jelenlevők, de mindenesetre névszerinti szavazás mellett, határozhatnak. Sőt a községi önkormányzati szellem ébrentartása és fejlesztése céljából kívánatos lenne a törvénybe még felvenni: hogy azon községi képviselő, ki a községi képviselő testületi gyűlésekről háromszor indokolatlanul elmarad, megszűnik képviselő lenni, és a legközelebbi alkalommal a képviselő testületbe be nem választható, mint virilista pedig fel nem vehető. S miután a tapasztalat azt igazolta, hogy a községi törvény e tekintetbeni hiányosságánál fogva a megyei törvényhatóságok nem rendelkeznek elégséges eszközökkel, a teendőit hanyagul teljesítő községet köteleessége teljesítésére szorítani, és a képviselő testü-

letnek esetleg előforduló ellenszegülését megtörni, a jó pontos és helyes közigazgatás érdekében, a megyei alispán törvényhozásilag feljogosítandó lenne, ellenszegülés esetében a képviselő testületet feloszlatni s az egyszerű megkísérelt választás sikertelensége esetében a községi képviselőtestület kinevezett tagokból is össze állíthatni.

Ad XXVI. Az 1871. XVIII. 110. §-a kimondja, hogy a mennyiben a község kiadásai a községi törzsvagyon jövedelméből nem fedeztetetnek, a község a községi lakóokra községi adót vehet ki, míg az 1876. V. t. c. 33. §-a a községi adók kivételét akként szabályozza, hogy kis és nagy községekben a község minden tagját egyenlően érdeklő közigazgatási költségek az összes egyenes állam adók arányában, azon költségek pedig, melyek a földbirtok érdekében tétetnek, csak az érdekeltek földadói arányában vettettek ki, azon költségek végre a melyek a két osztályba nem sorozhatók, melyenek a belrendelési és a közbiztonságra vonatkozó kiadások, a föld-, bányá-adó és a pusztai haszonbérletnek ezen haszonbérlet után fizetett jövedelmi adója kivételével, a többi egyenes adónemreket vettettek ki. Kérdés nem volna-e helyes az adminisztratív költségeket akként szabályozni, a mint az állami adminisztráció céljaira szükségeltetnek és ezekre nem volna-e helyes a törvény fenti szakaszát oda módosítani, hogy ezen kiadásokra nézve a hozzájárulási kulcs úgy a községre, mint a pusztákra egyenlő legyen? míg másrészt a tisztán községi célokra fordított költségek kizáróan a község lakóai által volnaok fedezendőek.

Ad 1876. évi V. t. c. 33. §-a minthogy az a községi adók kivételét, a jog, igazság és méltányosság elvei szerint szabályozza — továbbra is teljesen érvényben hagyandó.

Ad XXVII. Az 1876. V. t. c. 36. §-a a községhez közigazgatásilag csatolt puszták és havasok birtokait, azon esetben, ha a községben semminemű belsőséggel nem bírnak, a község belsejében levő utak és egyéb közlekedési eszközök fenntartásához szükséges szolgálmányok alól kiveszi, a mi se nem jogos, se nem méltányos, miután köztudomás szerint a jelzett birtokok a község belsejében levő utak és egyéb közlekedési eszközöket ép úgy használják, mint bármely községi lakos, sőt ezen utak fenntartása az illetők nagy hasznára is van. Kimondandó volna tehát, hogy a puszták és havasok birtokosai az idézett törvényszakaszban biztosított kedvezményben csak azon esetben részesülhetnek, ha a község belsejében levő utakat tényleg nem használják, nem pedig akkor is, ha a községben belsőséggel nem bírnak.

Nézetünk szerint is nagyon méltányos lenne, hogy a községhez közigazgatásilag csatolt és önálló adóközséghez képező puszták és havasok birtokosai, az esetben ha a községben belsőséggel nem is bírnak, de a község belsejében levő utakat és közlekedési eszközöket rendszerint használják, hogy annak fenntartási költségeihez, a kérdésben igen helyesen fejtegetett indoknál fogva hozzájáruljanak.

Ad XXVIII. Az 1876. t. c. 38. §-a értelmében a községek és a hozzájuk csatolt puszták, illetőleg havasok birtokosai, a községi adók és egyéb szolgálmányok megváltása végett bizonyos átalány összeg fizetésére iránt 6 évről 6 évre terjedő egységű köthetnek.

Kérdés: nem volna-e a kölcsönös méltányosság szempontjából törvényileg kimondandó, hogy ezen egység alapján a tényleges közigazgatási költségek 6 évi átlaga vétessék.

Az eddigi gyakorlat szerint a községek és a hozzájuk csatolt puszták vagy havasok birtokosai, az egység megkötésénél úgy is több évi átlagot vettek alapul, s így irányul, bizonyos mérték vételeire őket törvényileg kötelezni, nézetünk szerint felesleges.

Ad XXIX. Az 1871. XVIII. t. c. 124. §-a értelmében az állam hivatalnokai, a katonatisztek, a honvédtisztek, a törvényhatósági tisztviselők, hivatalnokok s a néptanítók, hivatalaik után járó fizetéseiktől, illetőleg nyugdíjaiktól, községi adót nem fizetvén, ép oly jogos, hogy ezen adót a községi jegyzők se fizessék, mert az állami és községi közigazgatás teendőit épen úgy végzik, mint akár az állami, akár a törvényhatóságok tisztviselői és hatáskörükben csak oly fontos — ha nem fontosabb — közegei a társadalomnak, mint a néptanítók, miután ezek tagadhatlan fontos működésének eredménye mégis csak problematikus, míg a községi jegyző működési körében, a közművelődés olyan tényezője, melynek jelentőségét senki sem tagadhatja.

A községi adó fizetése alól tehát a községi és körjegyző szintén fel volna mentendő.

Miután egyedül a községi jegyzők részesülnek azon szerencsében, hogy a magas kormány a gőzerővel gyártott törvények meghozatalával az azok végrehajtásával járó teendők egész halmazát végső sorban vállalkra veti, anélkül, hogy az egyes törvényekben bizonyos kasztk részére biztosított előnyökben is részesítené, nagyon kívánatos lenne tehát, hogy a községi törvény 124. §-ának kedvezményei a községi és körjegyzőkre is kiterjesztessék.

(Folyt. köv.)

Hasznos tudni valók.

Ha a teszta nem nyúlik. Sokszor bosszantja a gazdasszonyokat azon kellemetlen eset, hogy a teszta nem akar nyúlni, szakad s így belőle szép rétes nem is készíthető. A teszta ezen erőtlensége onnét van, hogy a liszt vagy régi, vagy nedves helyen állott. Mindkét esetben ugyanis a liszt sik érányaga a képződő savak által feloldatván, a liszt elaszticitása megszűnik. Ilyenkor adjunk minden liter liszthez a gyuróvíz közé egy evőkanálnyi mézvizet, ezzel gyurjuk össze a tesztát csakhamar ismét nyúlik: mert a savak a mézzel megkötöttvén a siker ismét oldhatlanná vált. A mézvizet 20-szor anyi sulyu vízzel méztejé habarjuk s a folyadékot meg hagyjuk ülepedni. A méz le fog ülepedni: s felete tiszta átlátszó mézvíz áll meg, mely tisztára lefejtetik s palackban elzárva tartatik el, használatig.

A vértetű a gyümölcsfáknak csak ép oly veszélyes ellensége, majdnem mint a szőlőnek a filoxera, irtására már sok mindenféle szert ajánlottak. Így Lucas ajánlotta a vértetűs fának erős kefével való megdörzsölését és keféletését erős zöld szappanoldattal, vagy ezen